

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Sokolova petindvajsetletnica.

(Dalje.)

Sprejem na Zidanem mostu.

Druga deputacija sprejela je hrvatske Sokole. Pri skupnem obedu pozdravil je goste g. Filip Zupančič kot istokrvne brate, ki nikedar ne zamude prilike, da pridejo na Slovensko dejanski pokazat, da smo si Hrvatje v resnici bratje po krvi in duhu. Odgovarjal mu je telovadni učitelj Zagrebškega Sokola g. Hochman. Ker so se gostje hrvatski vozili z brzovlakom, ni moglo biti na posameznih postajah posebnih sprejemov. Streli v Vodmatu naznanjali so, da se bliža vlak Ljubljani, kraju velike slavnosti.

Sprejem v Ljubljani.

Ko se je bližal vlak kolodvoru, zaorili so gromoviti „živio“-klici mnogobrojnega naroda prišlecem v pozdrav, uniformovana Novomeška godba pa je zasvirala „Naprej zastava Slave“. Izstopivši gostje postavili so se v vrsto pred peronom, na kar jih je starosta g. Hribar najprej pozdravil češke Sokole želeč jim, da bi v beli Ljubljani, v kojoj so odzvali se povabilu tako radostno prihiti, preživeli najprijetnejše ure. Odgovoril mu je vodja čeških Sokolov gosp. dr. Podlipný zahvaljujoč se na povabilu, na srčnih dokazih ljubezni, katere je pokazala Gorenjska mej vožnja v Ljubljano in kličoč stolnemu mestu Ljubljanskemu najprijetnejši pozdrav. Gosp. Hribar pozdravil je za tem še koroško deputacijo, na koji pozdrav se je v imenu koroških Slovencev zahvalil g. prof. Julij pl. Kleinmayer. Po končanih pozdravih in odzdravih pristopilo je pod vodstvom gospe Marije Murnikove sedemnajst Ljubljanskih krasotic, ki so delile šopke mej goste. Nato odpeljali so se gostje v vozovih do odločenih jim stanovanj, dočim je „Sokol“ Ljubljanski in mnogobrojno občinstvo ostalo še na kolodvoru, da počaka še brzovlaka, s kojim so se pripeljali nekateri gostje iz Hrvatske, ostali pa so prišli drugo jutro. I hrvatske Sokole pozdravil je, ko je godba odsvirala „Još-Hrvatska ni propala“, g. Ivan Hribar, odgovarjal mu je g. Vamberger in omenjal, s kako radostjo pripeljali so se Hrvatje k petindvajsetletnici svojega starejšega Sokola Ljubljanskega. Sicer jih ni prišlo toliko, kolikor bi jih rado, ker so razmere celo prouzročile, da se morajo peljati v dveh oddelkih. Gospi pristopile so zopet in delile kitice mej Sokole hrvatske. O glasnem pozdravljanju občinstva Ljubljanskega odpeljali so se tudi Sokoli hrvatski v mesto.

Na večer nabralo se je v notranjih prostorih in na vrtu čitalničnem toliko gostov in občinstva, da ni bilo več dobiti prostora. Sviral je češki sekstet razne slovanske skladbe. oddelek čitalniških pevcev in „Slavca“, pri katerem smo imeli zopet veselo priliko poslušati krasni glas g. Medena, je pel slovanske umetne in narodne pesni. Mej petjem in godbo pa so se vrstili nautušenim govori gospodov dr. Karola Bleiweisa-Trsteniškega (Korošcem), Julija pl. Kleinmayerja (kranjskim Slovincem), Vekoslava Legata (istotako), Gregorja Einspielerja (Slovanstvu) Srečka Nollija (Sokolstvu), Plzenskega Sokola vojvode (južnim Sokolom) itd. Še-le pozno v noč jeli so se razhajati gostje, deputacija Ljubljanskega Sokola pa se je napotila o polu jedne na kolodvor, da sprejme Sokole Tržaške, katere je pozdravil g. Fran Dežman. Odgovarjal mu je g. Kariš.

Sv. maša pod Tivolijem.

V jutro 8. t. m. jeli so se zbirati gostje in domači Sokoli v čitalnični restavraciji, da se skupno podado na travnik nasproti Kolizeja, kjer se je imela služiti maša. Mej tem pa se je odpeljala deputacija Sokola Ljubljanskega na stanovanje vdove prvega telovadnega učitelja Ljubljanskemu Sokolu gospe Mandičeve, da jej izroči sliko pokojnega soproga in znatni dar. Bil je ginljiv prizor videti do sedemdesetletno starko topečo se v solzah mej nagovorom g. Ivana Hribarja.

Ob deveti uri uredile so se posamezne deputacije na Kongresnem trgu in odkorakale mej sviranjem godbe Novomeške in Kamniške k sv. maši, katero je služil g. Ignacij Žitnik in mej kojoj so pokali na griči nad Koslerjevim vrtom topiči. Po „credo“ obrnil se je g. mašnik do slavilcev in jih nagovoril nekako takole:

„Dragi bratje v Kristusu! Izveličar naš učil je bratoljubje in seme učenja njegovega padlo je tudi v vaša srca, iz katerega semena je vsklilo pravo bratoljubje, ki je danes združilo Vas drage brate od srebropene Veltave, Vas Sokole od zelene Save, od sinje Adrije, iz sosedne nam Štirske in iz staroslavne Koratana v beli Ljubljani. Tu hočem sedaj moliti, da nikdar ne omahne to vaše bratoljubje, da nikdar, čili Sokoli ne opečajo vaše peroti, da se vam ne potemni bistri vid, da ogenj bratovske ljubezni nikdar ne ugasne v prsih vaših, temveč, da vedno z ljubečim srcem stojite drug poleg drugega in delujete za slovanski naš rod pod geslom: „Milujmo se! Ljubimo se!“

Po končani daritvi pristopila je deputacija koroška in stud. med. g. Josip Rakež nagovoril je g. Iv. Hribarja blizu tako:

„Preblagorodni gospod starosta! Z veselim srcem odpravili smo se koroški Slovenci vašemu pozivu, da prisostvujemo slavnosti petindvajsetletnega obstoja Sokola Ljubljanskega, dobro vedoč, kolikih zaslug ima društvo vaše za ves slovenski narod, torej tudi za nas zatirane Slovence onostran skalnega Grintovca. Prihiti smo v slovensko našo metropolo, da se ogrejemo na prsih vaših, da se okrepimo in ojačimo za nadaljno borbo v domovji svojem. V znak hvaležnosti, kojoj dolgujemo društvu vašemu, prinesli smo saboj ta mali dar (trak), katerega blagovolite vsprejeti, da vas vedno spominja, da v zatiranem našem Korotanu bijejo ne samo slovenska, temveč hvaležna slovenska srca.

Gosp. Iv. Hribar odgovarjal je, da sicer ločijo visoke planine Kranjce in Korošce. Sneg in led je na teh planinah, a ta nema tolike moči, da bi vsled njega omrznila goreča ljubezen, ki pluje liki sokol preko teh planin iz dežele v deželo. Bili so časi, ko se je trdilo, ko so nekoji Slovenci sami trdili, da je Koroška izgubljena Slovenstvu. Mi pa nismo nikdar obupavali, kajti kar je plemenito, to ne pogine in koroški Slovenci so plemeniti del naroda našega, zato smo tudi bili prepričani, da obstanejo v kruti borbi z našim sovragom. In nismo se motili. Časten broj zastopnikov prišlo se je danes udeleževati slavnosti, s kojoj proslavlja „Sokol“ naš četrt stoletja svojega obstanka, zahvaljujemo se vam najiskreneje na tem, zahvaljujemo se vam najtopleje na dragocenem darilu, koje ste našemu društvu pokloniti blagovolili!“

Ko je govoril še velečast. g. Gregor Einspieler in se mu je zahvalil g. Hribar, privezala sta gg. Julij pl. Kleinmayer in Veko-

slav Legat dragoceni trak na zastavo „Sokola“ Ljubljanskega. Nato začel se je

Slavnostni spreved po mestu.

Društvo in deputacije udeležile so se ga v nastopnem redu: 1. Deset jezdecov Sokola Ljubljanskega. 2. Novomeška godba. 3. Starosta Sokola Ljubljanskega s starosto Pražkega Sokola g. doktorjem Podlipnim in starosto Sokola Karlovškega g. prof. Vambergarjem. 4. Sokol Pražki. 5. Sokol Plzenski. 6. Sokol Melniški. 7. Sokol Chrudimski. 8. Sokol Vinohradski. 9. Sokol Strakoniški. 10. Sokol Taborski. 11. Sokol Vamberški. 12. Sokol Brandyški. 13. Sokol Soběslavski. 14. Sokol Kraljevogradiški. 15. Sokol Belhřimovski. 16. Sokol Piseški. 17. Sokol Nymburški. 18. Sokol Kouřimski. 19. Sokol Brevnovski. 20. Sokol Bydževski. 21. Sokol Budčevski. 22. Sokol Zagrebški in Karlovški. 23. Sokol Pokupski. 24. Sokol Goriški. 25. Sokol Savinjski. 26. Sokol dolenski. 27. Sokol Tržaški. 28. Kolesarji iz Zagreba, Karlovca, Jaske, Celovca, Kranja, Novega mesta in Ljubljane. 29. Kamniška godba. 30. Zastopniki koroških Slovencev. 31. Pevsko društvo „Slavec“. 32. Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku. 33. „Bralno društvo“ v Železnikih. 34. Čitalnica Kamniška. 35. Čitalnica Kranjska. 36. Čitalnica Ljubljanska. 37. Dramatično društvo. 38. Čitalnica Škofjeloška. 39. Čitalnica Postojnska. 40. Čitalnica Šišenska. 41. Bralno društvo v Št. Jurji nad Kranjem. 42. Čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano. 43. Čitalnica Sežanska. 44. Akademsko društvo „Slovenija“. 45. Akad. društvo „Triglav“. 46. Bralno društvo v Kranji. 47. Bralno društvo v Idriji. 48. Rokodelsko društvo v Ljubljani. 49. Rokodelsko društvo v Šent Vidu nad Ljubljano. 50. Bralno društvo v Št. Petru. 51. Deputacija iz Braslovca. 52. Ljubljanski Sokol.

Tako uvrščeni spreved, v katerem je bilo 19 zastav, pomikal se je mej gromovitimi „na zdar“ in „živio“-klici gledajočega nebrojnega občinstva in obsipanjem s kiticami po krasno z zastavami odičenih Ljubljanskih ulicah, in sicer po Marije Terezije cesti, Dunajski cesti, Gospodskih ulicah, čez sv. Jakoba most, po Starem trgu na Mestni trg.

(Dalje prih.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(I. seja dne 10. septembra 1888.)

(Konec.)

Poročilo o delovanji deželnega odbora za dōbo od 16. novembra 1887. l. do 31. avgusta 1888. l. odda se za to izvoljenemu odseku.

Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep normalno šolskega zaklada za l. 1887. Poročilo deželnega odbora o porabi izrednega kredita v znesku 12.000 gld. za vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmuleta 1887; proračun in računski sklep deželno-kulturnega zaklada za l. 1889. oziroma 1887; poročila deželnega odbora o nakupu knjige „Vrtnarstvo“ za ljudske šole; poročila deželnega odbora, s katerima se predlaga računski sklep za leto 1887 in proračun za 1889. l. deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu, proračun zaklada učiteljskih penzij za l. 1889.; proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1889. Poročilo deželnega odbora o nakupu gozda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu; Računski sklep zaklada prisilne delavnice za l. 1887; proračun zaklada prisilne delavnice za

1. 1889; poročilo deželnega odbora glede doneska, ki naj bi se dovolil iz deželnega zaklada za poplačanje stroškov onih preiskav, katere bo izvršiti po državnih tehnikih v namen uravnave reke Krke; poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata muzejskega zaklada računski sklep za l. 1887 in proračun za 1889; računski sklepi ustanovskih zakladov za leto 1887., gledališkega zaklada za l. 1887; proračun gledališkega zaklada za l. 1889; računski sklep zemljiško-odveznega zaklada za l. 1887; proračun deželnega posojilnega zaklada za leto 1889; proračuni ustanovniških zakladov za l. 1889; proračuni bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za l. 1889; poročila deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep bolniškega zaklada za l. 1887., računski sklep blazniškega zaklada za l. 1887., računski sklep porodniškega zaklada za l. 1887., računski sklep najdeniškega zaklada za l. 1887. in proračun in računski sklep hiralniškega zaklada za l. 1889., oziroma 1887 in poročilo deželnega odbora o zgradbi nove javne bolnice v Ljubljani se izroče finančnemu odseku.

Poročilo deželnega odbora glede nižje gimnazije v Kranji pa se izroči upravnemu odseku.

Prihodnja seja je v četrtek dne 13. t. m. ob 10. uri.

Deželni zbor goriški.

V Gorici, 10 sept. 1888.

Po slovesni sv. maši zbrali so se poslanci ob 11. uri predpoludne v deželni dvorani; pogrešali smo jedinega poslanca Kovačič-a, kateri je predsedništvu naznanil, da ga bolezen zadržuje udeležiti se prvih sej. — Predsednik, dež. glavar grof Coronini-Fronberg, se je v začetnem govoru oziral na žalostne dneve preteklo dobe, ko je večini prebivalstva naše dežele vsled silne suše pretela lakota z vsemi njenimi strašnimi nasledki; omenjal je, kako so v tem kritičnem položaju na pomoč prileteli dobrotniki začenši s presvitlim cesarjem; kako je država pomagala, kako je podporni odbor blagotvorno spolnoval svojo nalogo; kako je ubogo ljudstvo vsled te vzajemne in izdatne pomoči prestalo krizo, in gleda zdaj zaupno v bodočnost. V tej se mu sveti svečani dan 2. decembra t. l., ko bode cela Avstrija praznovala štiridesetletnico vladarstva našega preljubljenega vladarja. Govorec o njegovih uzornih lastnostih, o pridobitvah, ki so jih doživeli avstrijski narodi za časa njegovega vladarstva, upletel je dež. glavar v svoj italijanski govor naslednje slovenske stavke:

„Jaz bi zares krivico delal kolikor našemu presvetlemu cesarju, kateri je z jednako očetovsko ljubeznijo udan vsem narodom svoje države, toliko slovenskim prebivalcem naše dežele, kateri se ga oklepajo z neomahljivo zvestobo, ako bi se danes ne spominjal prihodnjega praznika tudi v njih jeziku.“

„Saj vidimo povsod, po celi naši deželi sledove njegove neusahljive velikodušnosti, do katere se nikdar zastoj ne obračamo!“

„Kolikokrat ga je pot peljala po naši lepi Soški dolini, vselej ga je pozdravljalo ljudstvo z naudušeno iskrenostjo, da so gromoviti živoklici veselo odmevali od gore do gore; in kedar je šlo za njegovo proslavo, tekmovala so vse naše občine potrjevaje staro neomajano udanost, kakeršno so v srečnih in budih dneh ohranjemale njegovim slavnim prednikom in kakeršno hočejo ohraniti na veke našej prevzvišeni cesarski rodbini.“

„Otroci ne postanejo nevredni svojih starišev; v to pomodi Bog!“

Na to je še dostavil govornik, da se zmatra pooblaščenega, izraziti Nj. Velečastvu po telegrafnem potu v imenu vsega prebivalstva te dežele in v imenu deželnega zbora, najiskrenejša voščila za Njegov, Njegove najvišje rodbine in celega mogočnega cesarstva prospeh in blagor.

Poslanci so stoji poslušali nenavadno dolg, vnet govor in so koncem na glavarjevo vabilo naudušeno vskliknili trikratni „živio“!

Na to je preds. predstavil g. c. kr. dvornega svetovalca Franca barona Rechbacha kot vladnega zastopnika pri zborovih sejah. Ta se je, kakor po navadi molče priklonil.

Dalje je predsednik posvetil prav tople besede raj. profesorju Mateju Lazarju, kateri se je dolgo let trudil v prid naravopisu in zbirkam našega deželnega muzeja. — Poslanci se v znamenje sočutja ustali.

Na to je novo izvoljeni poslanec trgovske in obrtniške zbornice Anton Nigris v predsednikove roke podal slovesno obljubo — in s tem je bila seja končana ob 11^{3/4} uri predpoludne.

Druga seja je bila pol ure za prvo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. septembra.

Dve dopolnilni volitvi za državni zbor sta razpisani. Dne 6. oktobra bode volitev jednega poslanca koroškega veleposestva, ker se je odpovedal grof Goëss in dne 10. oktobra pa volitev poslanca kmetijskih občin v volilnem okraji Zwettl, kateri je desedaj zastopal Schönerer, ki je pa vsled obsodbe izgubil mandat svoj. V poslednjem volilnem okraji bode huda volilna borba mej liberalci in protisemiti. Prvim zdi se sedanji čas kaj ugoden, ker je Schönerer zaprt in s svojimi denarjem ne bode mogel uplivati na volitve.

Na Hrvaškem so se v višjem sodstvu izvršile razne osobne premembe. Državni nadpravnik pl. Rahodczay postal je član stola sedmerice. Madjarskim listom ni prav, da je avansoval ta mož. Na novem mestu bode težko toliko koristil madjarskej državni ideji, nego je kot državni nadpravnik. Brez njega bi sedanji ban ne bil dosegel tacihi uspehov. Starčević, Tuškan, Turhalj in drugi prišli so v ječo vsled njegovega prizadevanja. Starčevićovo solnce na Hrvaškem je obledelo samo zaradi tega, ker se tovariši Starčevićovi boje kazni. Ne ve se pa, če bode naslednik njegov pokazal toliko odločnosti. Pri tej priliki razni listi zahtevajo, da bi se v sodnih zadevah prikrajšala samostojnost Hrvatske, ki je z Ogersko skupé le jedna država. Po njih mislih vender ne gre, da imajo Hrvati svoje kazenske zakone zlasti za politične zadeve. Kakor se vidi, bi najrajši videli Madjari, da bi v Budimpešti sodili Hrvate zaradi političnih zločinov.

Vnanje države.

Bolgarski pravosodni minister biva sedaj v Italiji in bode baje porabil to priliko, da se posvetuje s Crispijem o položaju. Finančni minister Načević odpotoval je v Carigrad, kjer se bode o raznih zadevah pogovarjal s turškimi državniki. Za njegove odsotnosti zastopa ga Stambulov.

Grški listi se pritožujejo, da Italijani ostro izterjujejo davke od grških trgovcev v Masavi, je rubijo in iztiravajo. Vladi priporočajo, če bode Italija tako postopala, da naj iztira Italijane, katerih je na tisoče na Grškem. To bi bil sicer jako hud udarec za Italijane, a Grki se tega ne bodo upali storiti, ker bi se Italija poslužila družih represalij. Grška je preslaba, da bi se mogla uspešno upirati velevladi, druge evropske države se pa ne marajo mešati v to stvar.

Da je v **Rumuniji** mnogo elementov, ki neso prijazni Avstriji, je znano. Zlasti je pa še carinska borba precej pomanjšala simpatije do Avstrije. Te dni je dala policija s katoliškega samostana v Ramnic-Valcei odstraniti avstrijskega orla. Ta samostan je že 34 let pod avstrijskim varstvom. Ker se je načelnik samostana pritožil in se je bilo bati sitnostij z Avstrijo, so vrnili konfiskovanega orla, a vender je to dokaz, da avstrijski grb nekatere močno v oči bode.

Tudi v **Nemčiji** delajo cigani ljudem veliko nadlego. Nemški državni urad notranjih zadev se sedaj bavi z vprašanjem, kako bi se odpravilo to zlo. Kar je tujih ciganov, je bode najbrž iztirali, saj iztiravajo še manj nadležne elemente.

Prihodnjih volitev za **angleško** spodnjo zbornico se bodo delavci udeležili v veliko večji meri, nego so se zadnjič. Postavili bodo v več krajih svoje kandidate. Ker bodo tudi v mnogo krajih liberalci podpirali njihove kandidate, jih bode morda več voljenih. Mej delavci se že sedaj močno agituje, da naj se bolj poslužujejo svojih političnih pravic.

Dopisi.

Iz Središča 8. septembra. (Svečanost štiridesetletnice presvetlega cesarja in v spomin štiristoletnice potrjenja pravice trgu Središkemu.) Kar so vrli Središki narodnjaki obetali po časnikih, to so dne 26. p. m. sijajno izvršili sebi na čast in slavo, a vsem prisotnikom na radost in veselje. Zgodovina, ta prava pravcata priča raznih časov, ta svetla luč resnice, nam kaže živomasno, kakó sila mogočni upliv so imeli narodne svečanosti na dušni razvoj starih Grkov, največjih umnikov starega veka! Pri nas so se za čele narodne svečanosti, odkar imamo „Čitalnice“. Prva Čitalnica se je osnovala l. 1861 v Mariboru in je obhajala l. 1862. svojo obletnico. L. 1863. se je vršila v Mariboru v čast sv. Cirilu in Metodiju sijajna svečanost pod milim nebom, isto tako v Ljutomeru. To je bila v našem obližji prva narodna svečanost, njen osnoveatelj je bil pokojni župnik, dr. Klemenčič, po izbor narodnjak. L. 1867. je bila

svečanost pod jasnim nebom pri Mali nedelji v spomin zgodovinarju Antonu Krempelju; tej svečanosti je bil duša naš nepozabni Božidar Raič. L. 1868. je bil v Ljutomeru prvi tabor na slovenski zemlji, drugo leto tabor v Ormoži. L. 1880. praznovala se je v Cerovci sijajna narodna svečanost v spomin Stanku Vrazu, pesniku ljubljencu hrvatskega naroda. Drugo leto so proslavljali Središčani svojega Modrinjaka. Da so za te dobe bile tudi po drugih krajih slovenske zemlje raznovrstne veselice, znano je povsod mej nami. L. 1883. je bila velika svečanost v Ljutomeru, obhajala se je namreč 70-letnica prof. dr. viteza Frana Miklošiča. L. 1885. je bila v Središči pod vedrim nebom svečanost na čast sv. Cirilu in Metodiju, katero je bilo priredilo društvo „Edinost“. Letošnja svečanost je torej že tretja, katero so imeli Središčani, v tem desetletji. Da take in jednake svečanosti močno uplivajo na dušni razvoj našega naroda budeč v njem narodno zavest, narodni ponos, lahko je razumno. Letošnja svečanost v Središči je bila zelo sijajna in zato se je v prvi vrsti zahvaliti vrlemu odboru.

Na prostranih tratih ne daleč od „Gradišča“ je bil postavljen velik šotor, ki je bil zelo lepo nakičen. V soboto proti večeru je plapolalo gotovo kakih tristo avstrijskih, štajerskih, hrvatskih in slovenskih zastav, razobešenih po hišah, po slavolokih, po šotoru. Na večer je bil trg krasno razsvetljen. Na večnici (Rathhaus) smo čitali transparent: „Blagoslov Bog trg Središki, obvaruj ga nesreč!“ in: „Živel Franc Josip I.“ Pri gosp. županu Ivanu Kočevarju ml. bila sta transparenta: „Slava 40 letnici nam milega vladarja!“ in „Sreča 400 letnici svobode Središke!“ A na pošti pri gosp. Čuleku: „Živio cesar! Živela Avstrija!“ in „Pred 400 letmi je napočila našim pradedom zlata svoboda.“ Ti transparenti so bili zelo lepo in okusno narejeni. O deveti uri so začeli pokati topiči na „Gradišči“. Požarna bramba Središka s krasnimi svetilnicami v rokah je spremljala od večnice svirajočo Središko godbo po glavnih ulicah do županovega doma in od onod nazaj na večnico. Drugo jutro je bila budnica. Ob deseti uri je daroval velečastni gosp. kanonik Lovro Hrg rojen Središčan, ki je s prisotnostjo svojo zelo poveljčal to svečanost, slovesno sv. mašo v Središki kapeli, ki je bila v to svrhu zelo okrašena. Po končani božji službi je bil pri večnici požarni brambovec, tržan Fran Lah, odlikovan s srebrnim križcem, ki mu ga je pripel po kratkem nagovoru na prsi gosp. komisar s Ptujja, in sicer zaradi tega, ker je letošnjo pomlad otel dva tržana smrtno nevarnosti, potegnóvi oba iz napete in z ledom napolnjene Trnave.

Ob tretji uri popoldne imela se je pripeljati iz Varaždina godba, ž njo pevci „Vila“ in radniško (delavsko) pevsko društvo: Središčani, kaneč goste iz Varaždina lepo sprejeti, odločili so jim iti nasproti z dvema vozoma, na katerih sta se peljala po dva odbornika, do Medjimurja, kake male pol ure hoda od Središča.

Seveda so zato morali biti lepi konji, (takih je v Središči lepo število. Za to vožnjo so torej bile odbrane štiri lepe, mlade, čile, ognjene sivke, lastnina gg. tržanov Kl. in Z. Ali jedva so se pripeljali iz trga, ko se splašita, Bog vé česa, najprej kobili g. Z. in zatem še drugi dve, kateri je pa g. Kl., izvrsten konjuh, zadržal. Nesreče druge ni bilo nikake, kakor ta, da se je jeden voz zelo poškoval. Ta neugodni dogodek je preprečil, da neso mogli Središčani Varaždincev pričakati, kakor so hoteli, na meji, temveč so jih pričakovali pri slavoloku, kjer jih je pozdravil g. Šinko. Okolu tretje ure je bilo v Središči že polno gostov iz Ormoža, Ptujja, Ljutomera, Čakovca in Nedeljišča in da bližnji vaščani neso ostali doma, to se samo ob sebi razumeva. Prišedši v šotor, zapela je „Vila“ „Potočnico“. Po končani pesni stopi na oder Središki župan, gosp. Ivan Kočevar ml. ter pozdravi s kratkim, krepkim govorom goste, prišedše iz daljnjih in bližnjih krajev. Gosp. župan, ki se je mnogo trudil in ki je mnogo žrtvoval, da se ta svečanost izvrši lepše, dostojneje in sijajneje, pokazal je o tej priložnosti, da vé, ako je treba, dobro govoriti. Hvala mu!

Za pozdravom sta prišli ua vrsto dve pesni: „Davorija“, katero je pelo delavsko pevsko društvo, in „Ustaj rode“, katero je pela „Vila“. Sedaj stopi na oder gosp. Ivan Kolarič, tržan Središki, ter govori tej svečanosti primeren slavnostni govor zelo naudušeno v občo pohvalo vseh poslušalcev. Pri tej priliki je vrli govornik pokazal, kar more storiti

mladenič, ki v nedeljah in praznikih ne hodi na plešišče ali keglišče trateč čas in zapravljajoč denar zdravju in mošnji na kvar, ampak se doma uči, čitajoč časnike in druge poučne knjige. Sedaj smo slišali „Cesarsko pesen“ in „Veselo“. Zatem se prikaže na odru velečastni g. Matevž Slekovec, župnik pri sv. Marku na Dravskem polju, ki je več let tukaj kapelanoval. Imel je govor o Središču in njegovi zgodovini povodom 400 — potrjenja njegovih pravic. Veličastni gosp. župnik je učenemu svetu znan kot marljiv nabiratelj starin in je rešil izvrstno svojo zadačo, ker močno upliva na poslušalce govor, v katerem slišijo zgodovino prednikov svojih. Ako je bila ona vesela, izvija jim ta govor iz oces solze radostnice; [ako je bila žalostna, zalivajo jim oči solze pelinovke. Središčani! preteklost vaša je bila dosti mukotrpna, ker so pradedom vašim zadajali ljute rane krvoloki Turki, ker so jih plašili in mučili divjaki Kruci.

Hvala Bogu! ti tožni časi so minoli in vam je napočila lepša, srečnejša doba, a Bog dal, da bode še lepša, srečnejša, veselejša! Sedaj se je pelo še nekaj pesnij. Petje je bilo v obče izvrstno. Ni moči povedati, katera pesen se je lepše pela. Posebej je dopadla „Nazaj v planinski raj“, ki jo je pelo pevsko društvo Ormoškega okraja, in pa „Zrinjska Frankopanka“, katero je pela „Vila“ in „Delavsko pevsko društvo“ s spremljevanjem godbe. Tema pevskima društvoma imajo biti Središčani posebej hvaležni, ker „Vilaši“, katerih je bilo blizu 30, prišli so zgolj iz ljubezni do Slovencev, da pomorejo povečati to svečanost, jim na čelu predsednik gospod dr. Oskar Kiš, poslanec in odvetnik, kateri je napiljal Slovencev takó lepe, krepke in jedrnate napitnice, da jih ne bodo z lehka pozabili, isto tako pevci delavskega društva, katerih je bilo 30. Pri srčna vam torej hvala na prekrasni zabavi, katero ste nam blagoizvolili napraviti, vi sladki podravinski slavci, Bog vam ohrani srca zdrava, a grla glasna in jasno še mnoga leta! Po končanem vsporedu in ko so že bile luči prižgane, stopijo na oder četiri gospodične iz Ormoža, hčerki gospe Stupce in hčerki gosp. Freunsfelda in zapojejo: „Slovenka sem“. Ta pesen je čisto prosta, ali, dragi čitatelj, ako je človek poslušal to petje iz daleka, mislil je, da ne sliši človeških glasov, temveč bujne glasove gorskih Vil. Za temi točkami je bil umetalni ogenj pod vodstvom pyrotehnika g. Bernreuterja. Ljudstvo je radozno gledalo to raznobojno šviganje in miganje strme poslušalo to praskanje in pokanje v zraku, kakor kakošno čudo. Hvala Središkemu domačinu gosp. Franu Kočevanju, županovemu bratu, vino-tržcu v Mariboru, ki je na svoje stroške zemljakom svojim poslal nenavadno zabavo! Sedaj se je začel ples in obča zabava, vse je bilo bolj živo, vsaka žilica je bila hitreje, vsako srce je trkalo močnejše. Ondu sta se objemala Hrvat in Slovenec. Tukaj je krepki Hrvat z nežno Slovenko, ali ta pogovor ni bil posebno živahen, ker Hrvatove besede neso mogle z lehka do vrat Slovenkinoga srca, to je, ona jih ni dobro razumela. A kaj je temu krivo? Krivo je to, da Slovenka nemščini vešča, doma in v družbah raje rabi tuji jezik, nego sladko materinščino svojo. Slovenke! gojite doma in v društvih mili domači jezik, da ne pridete v nepriliko, da bo, ako boste govorile s kakim Hrvatom, pot besedam iz njegovih ust do vašega srca bolj kratka in gladka. Tam je govoril mladi Slovenec s krasno Hrvatico, trdeč kako ljubi njeno domovino, njene običaje, hrvaške pesni itd. Kaki čuti so polnili srca o tej priložnosti mlademu svetu „to sam znađe, koj je gori“. V tem živahnem gibanju, trenji in vrvenji grem jaz na levo stran šotora, kjer je stalo zaporedoma več šotorčicev, v njih so bila ženska bitja. Ko stopim bliže, gledam, a kaj ugledam? Središčanke — svoje znanke.

Središke gospodičine so se namreč ta dan od-povedale zabavi ter so tržile šopke, slaščico, staro vino, šampanjca itd. Tudi to je hvalevredno. Mej tem se je še tudi pelo in govorilo. Lepo je povedal g. Dokša, rojen Slovenec, kapelan v Macincih kot Medjimurec svojim rojakom. Zeló dobro sta govorila tudi gg. Culek in Kočevar pevskima društvoma, ki sta nas zapustili pozno v noč. Polagoma so odhajali tudi drugi gostje domov, a neke je pozdravila rumena zora na zabavišči. Za jed in pijačo je skrbel g. Venigerholz. Slišalo se je, da neki neso bili s postrežbo prav zadovoljni. A vam vrli Središki narodnjaki, a posebej odboru budi še jedenkrat hvala na taki izvrstni zabavi, pri kateri je bilo do 3000 ljudij. Vse se je izvršilo tako dobro, da odbor, akopram so bili stroški sila veliki, nema deficita,

temveč je še mala svotica preostala. Dobili smo tudi dva brzojava, in sicer od njegove prevzvišenosti Jakoba Maksimilijana, vladike Lavantinskega: „Hvala Središčanom!“ in od g. Jeršeta, c. kr. davkarskega uradnika iz Laškega: „Radi dvojne svečanosti radujem se z Vami.“ B. Fl.

Domače stvari.

— (Deželni zbor štajerski) imel je včeraj svojo deveto, zeló zanimivo sejo, kajti prišlo je zopet jezikovno vprašanje na vrsto. V imenu poslancev slovenskih govorila sta gg. Jerman in dr. Schutz, z nasprotne strani dr. Wunder in Morre. Obširneje o tej seji v prihodnji številki.

— (Ovacija.) Gospa Marija Murnikova stekla si je v teku let za našo narodno stvar toliko in tako izrednih zaslug, da je po vsej pravici imenujemo prvo rodoljubkinjo. Pri vsaki priliki sodelovala je z besedo in dejanjem, hodila je od hiše do hiše in nabirala doneske za naše narodne zavode in za dobrodelne namene, bila je voditeljica našim narodnim damam pri raznih slavnostih ter vsekdar kazala izredno požrtvovalnost svojo in fin takt. Tako tudi pri 25letnici „Sokolovi“. Pod njenim vodstvom nabrale so rodoljubne dame znatno vsoto in poklonile troje krasnih daril za tekmovalno telovadbo, vrhu tega pozdravljale prihajajoče „Sokole“, odlikovale jih s šopki in venci in izredno veliko pripomogle, da se je slavnost tako sijajno vršila. Uvažujoč izredne te zasluge, priredil jej je „Sokol“ v zvezi s pevskim zborom in Novomeško uniformovano godbo včeraj zvečer prelepo serenado, v dokaz hvaležnosti svoje. Ob 1/2 10. uri došel je „Sokol“, katerega člani so nosili plamenice pred cesarskega svetnika Murnika stanovanje, kjer je že čakalo jako mnogobrojno občinstvo. Novomeška godba svirala je izvrstno dve skladbi, pevci pa so peli lep zbor, v katerem se je kot solist odlikoval g. Pucihar, na kar so zaorili iz tisočerihih grl naidušeni živio-in slavaklici. — Po serenadi bila je prosta, a prav lepa zabava na vrtu „Pri zvezdi“, kjer je bilo mnogo govorov, mej katerimi je bila napitnica na gospo Murnikovo posebno naidušeno vsprejeta.

— (Serenad a.) Telovadno društvo „Sokol“ s pevskim zborom in Novomeško godbo priredilo je včeraj zvečer proti 9. uri gospodu dr. Jarneju Zupanču, c. kr. notarju in predsedniku notarske zbornice, sijajno serenado. Prišedši pred stanovanje njegovo, šla je deputacija se mu poklanjat, godba zaigrala je dva komada, pevci pa so zapeli lep zbor. Gosp. dr. Jarnej Zupanec prišel se je osobno zahvaljevat na tej ovaciji. Navdušeni „živio“-klici mnogobrojnega občinstva so pričali, da je „Sokol“ le ravnal v zmislu vsega javnega mnenja, ko je velezaslužnega gospoda tako odlikoval. Saj je vsacemu znano, da je g. dr. Zupanec, odkar se je pričelo naše narodno življenje, vedno stal v prvi vrsti, da je z radodarno roko podpiral vse narodne zavode, vse časopise, vsako podjetje naše, da je vedno bil uzoren rodoljub in visoko čislán in ljubljen mož, kateremu vsakdo iz vsega srca želi še mnogo let.

— (Kdor išče, najde.) Povodom „Sokolove“ petindvajsetletnice bili so naši Nemci in nemškarji po konci, kakor purán, kadar zagleda rudeč robec. Tudi g. Pammer, trgovec s specerijskim blagom na Mestnem trgu, čutil je v sebi nemške kulture duha, ki se pa ni javil v ognjenih jezikih, marveč v najsurovejši psovki. Za Sokolom P., ki je s svojo obiteljjo šel mirno mimo kazine domov, zaklical je: „Auch so ein Saureiter!“ Sokol P. obrne se na to ter vpraša Pammerja, kaj da s tem hoče. A fino omikani Pammer odvrne: „Mit so einem gemeinen Schuft, wie Sie, rede ich nicht“. Posledica te surovosti bila je krepka zaušnica, katero je dobil g. Pammer kot odgovor za svoje ne-kvalifikovano izzivanje. Nemški listi bodo morebiti stvar drugače zasukavali, a dogodek vršil se je tako, kakor smo ga opisali in kakor se bode, ako treba, tudi dokazalo.

— (Popravek.) Iz poročila deželnega zbora včerajšnje seje izostalo nam je po neljubi pomoti, da je bil v upravni odsek voljen tudi g. Pakiž. Isto tako je bilo v nekaj številkah izpuščeno ime g. Jos. Gorupa, veletržca na Reki, izmej častnih članov „Sokola“, kar s tem popravljamo.

— (Kastavska občina) imenovala je v svoji seji dne 3. t. m. g. Mandiča, velezaslužnega urednika „Naše Sloge“ jednoglasno častnim občanom.

— (V Slovensko Bistrico,) kjer so te dni veliki vojaški manevri, došli so preteklo nedeljo popoldne nadvojvode Albrecht, Viljem, Rainer in in načelnik generalnega štaba baron Beck. Bistrica bila je v proslavo štiridesetletnice cesarjeve v nedeljo zvečer krasno razsvetljena.

— (Na nižjem gimnaziju v Kranji) prične šolsko leto dne 17. t. m. Upisavanje v 3. in 4. razred vršilo se bode dne 14. in 15. t. m.

— (Stariši pozor!) Javlja se nam, da prihaja neznan človek v Ljubljano in odpeljuje dečke v Trst, obečajoč jim razne stvari. Nedavno je nekda odpeljal dečka Mayerja, sedaj pa baje zopet dva dečka. Starišem treba je torej biti pozornim, še bolj pa policiji.

— (V Trziči) so tudi praznovali štiridesetletnico. Govori bili so vsi nemški, tudi župni upravitelj, g. Špendal, se je že tako močno potržil, da je le nemški govoril.

— (Občinski odbor v Šmartinu pri Litiji) sklenil je, da praznuje 40letnico vladanja presvetlega cesarja dne 26. t. m. vkupno s požarno brambo in s pevskim društvom, ne pa z Litijsko občino, kakor je bilo brati v „Slovenčevi“ številki od petka. Obširni program sledi.

— (Z Vranskega) dobili smo poslednji čas dva dopisa, prvi bil je tiskan dne 17. avgusta, drugi dne 3. t. m. Ker imajo nekateri ljudje ne-lepo navado, da radi koga po krivici obirajo, potrjujemo s tem, da omenjenih dopisov g. Ivan Gabršek ni nitipisal, niti doposlal.

— (Na Koroškem) bilo je lani 92 pivovarn, mej njimi 12 za koritnjak (kanbo-steinbier). Vse vkupe zvarile so 143.260 hektolitrov piva, to je 40 litrov na vsacega prebivalca. Davka plačale so vse te pivovarne 282.767 gld.

— (Za Trebanjski okraj) razpisana je služba ranocelnika. Letna nagrada 600 gld. Prošnje do 25. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 11. septembra. Profesorju A. Raiču se je tako na hudo obrnilo, da ni nobenega upanja več. Danes že umira.

Dunaj 11. septembra. Znani rodoljub Stanko Pirnat imenovan notarjem v Zatičini.

Bremerhaven 11. septembra. Cesar danes po noči ob 2. uri pripeljal se k manevrom vojnega brodovja. Naidušeno pozdravljen šel je takoj na jahto Hohenzollern.

Verona 11. septembra. Posrečilo se je, omejiti povodenj ua nižje ležeče mestne dele. Ker je Adiza pri Tridentu že več ur vedno jednako visoka, sme se upati, da je največja nevarnost pri krajji.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (31—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—208)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 7. septembra.

V Trstu: 24, 2, 21, 7, 25.
V Linci: 51, 12, 46, 71, 1.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
9. sept.	7. zjutraj	737.4 mm.	15.6° C	brezv.	obl.	0.01 mm.
	2. popol.	739.3 mm.	18.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	741.2 mm.	15.0° C	sl. vzh.	jas.	dežja.
10. sept.	7. zjutraj	741.0 mm.	16.4° C	sl. szh.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	740.3 mm.	22.8° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	741.1 mm.	19.2° C	sl. jz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 16.5° in 19.5°, za 1.5° in 4.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 11. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.60	81.55
Srebrna renta	82.10	82.20
Zlata renta	110.50	110.70
5% marcna renta	97.75	97.70
Akcije narodne banke	882.—	881.—
Kreditne akcije	315.30	315.40
London	121.80	121.80
Srebro	—	—
Napol	9.63	9.63
C. kr. cekini	5.75	5.75
Nemške marke	59.37 1/2	59.40
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 133	gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	169
Ogerska zlata renta 4%	—	100
Ogerska papirna renta 5%	—	91
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105
Dunava reg. srečke 5%	—	100 gld. 120
Zemlj. oblg. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	125
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	100
Kreditne srečke	100 gld. 181	25
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	118
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228	25

Rodbina **Hinterlechner** naznanja tužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo nje očeta, deda in tasta, gospoda

FRANA HINTERLECHNER-JA,

meščana in bivšega čevljarkega mojstra,

po večletni mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajočega, starega 85 let, poklicati na oni boljši svet.

Pogreb boše jutri v sredo 12. septembra ob 6. uri popoldne iz hiše št. 3 na Dunajski cesti (Fröhlichova hiša) k sv. Krištofu.

Svete zadušne maše brale se bodo v cerkvi oo. frančiškanov v Ljubljani.

Ranjki bodi priporočen v blag spomin in molitev. (599)

V Ljubljani, dne 10. septembra 1888.

Št. 268.

(594—1)

Razpis službe.

Pri okrajni hranilnici v Slovenjem Gradci se razpiše mesto

kontrolorja

z letno plačo 800 gld. — Prosilci za to službo ne smejo biti čez 35 let stari, morajo biti avstrijski državljani, nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, dokazati morajo tudi znanje knjigovodstva, urnost v računstvu in konceptu, event. praktično skušnjo pri kakem kreditnem zavodu.

Lastnoročno pisane prošnje, v kojih se tudi pove, ali je prosilec samec ali oženjen, naj se uložijo do

15. vinotoka 1888

pri ravnateljstvu okrajne hranilnice v Slovenjem Gradci.

Služba se nastopi 1. prosenca 1889.

Slovenji Gradec, dne 7. septembra 1888.

Ravnateljstvo.

Naznanilo.

Podpisanec imel sem polico vzajemne zavarovalnice za življenje

„JANUS“ na Dunaji,

s katero je bila malo let zavarovana neka osoba v mojo korist.

Zavarovana osoba umrla je koncem julija in že dne 18. avgusta izplačala mi je ves zavarovani znesek podružnica „JANUS“ v Ljubljani in sicer njen načelnik gospod B. Zegner, kar javno naznanjam s hvaležnim priznanjem, da sem zares hitro dobil izplačilo na polico.

Gorenjsko, 18. avgusta 1888.

(591—2)

O. J.

Dotični imeni znani sta upravništvu.

Stanovanje

v tretjem nadstropji, obstoječe iz 4 sob, kuhinje, hrama, kleti, drvarnice in shrambe pod streho, v nekaj Smoletovi hiši na Marije Terezije cesti št. 1, odda se o sv. Mihaela letos za letno najemščino 200 gld. v najem. Več se izve pri lastniku hiše. (598—1)

Tuji:

9. septembra:

Pri Slonu: Gabriel iz Berolina. — Deun iz Litje. — Ehrlich iz Ribnice. — Namorš iz Jesenic. — Volk iz Vraždnice. — Pureker iz Gradca. Hanson iz Berolina. — Greiner iz Bele cerkve.

Pri Maliči: Enlambio iz Trsta. — Petrovič z Dunaja. — Wurmbbrand z Dunaja. — Kalcher iz Kopra. — Benzon iz Pulja. — Schmidt iz Lvova. — Obereguier iz Šneperka.

Pri južnem kolodvoru: Bruckner z Dunaja. — Jaksch z Dunaja. — Laker iz Gradca. — Thurn, Zwenkel iz Sevnice.

Pri avstrijskem cesarji: Ružicka z Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Testin iz Kočevja. — Bertin iz Vidna.

Umrli so v Ljubljani:

10. septembra: Fran Hinterlechner, bivši čevljarkega mojster, 85 let, Dunajska ceste št. 3, za mrtvoudom.

11. septembra: Jožefa Urban, nadgledarjeva vdova, 82 let, Gospodske ulice št. 3, za oslabiljenjem.

Kuverte s firmo

priporoča po nizkeje ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik.

Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam. Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, na pročelji pa natisneno mojo zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Ploccol, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baccaroich, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvi v prstu in pri zanohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morskeji mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vrnitve otekline.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnojci, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škaticah po 25 in 35 kr.

(178—12)

SVARILLO! Ker se Pražko univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škaticice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na ručnem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zaslinjenjih, kadar se napravlja kislina v želodci in črevesu, pri vreditu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.